

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2S/246/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1014201950
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Pavlikovský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1014201950.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vlastimila Pavlikovského a členov senátu JUDr. Jeannette Hajdinovej a JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD., v právnej veci žalobcu: Nitriansky samosprávny kraj, IČO: 37861298, so sídlom v Nitre, Rázusova 2A, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, IČO: 156621, so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 12, za účasti: 1) Slovenský pozemkový fond, IČO: 17335345, so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, 2) AGROBALKÁN, s.r.o., IČO: 36550841, so sídlom vo Veľkých Ludinciach 366, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3119/2014-420 zo dňa 18.8.2014, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 3119/2014-420 zo dňa 18.8.2014 ako aj rozhodnutie žalovaného č. 312/2014-430 zo dňa 21.3.2014 zrušuje a vec vracia orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobcovi sa priznáva úplná náhrada trov konania voči žalovanému.

Ďalším účastníkom sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Skutkový stav

1. Slovenský pozemkový fond (ďalej aj len SPF) podaním zo dňa 16.11.2012, doručeným žalovanému dňa 21.11.2012, požiadal o rozhodnutie, že na tam označené nehnuteľnosti sa vzťahuje § 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 229/1991 Zb.). Nehnuteľnosti boli v tom čase zapísané v prospech Slovenskej republiky v správe Školského hospodárstva Levice, Geňa, ktoré však zaniklo ku dňu 30.9.2007 bez právneho nástupcu.

2. Žalovaný ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 312/2014-430 zo dňa 21.3.2014 rozhodol, že na nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, pre okres, obec a k. ú. P., a to stavby:

- a. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, vodáreň,
- b. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, sklad,
- c. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, sklad,
- d. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, sklad,
- e. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, hospodárska budova,
- f. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, sýpka,
- g. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, garáž,
- h. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/XX, hospodárska budova,
- i. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, administratívna budova,

j. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, vrátnica,
k. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, budova Z.,
l. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, hospodárska budova,
m. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, hospodárska budova,
n. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, hospodárska budova,
o. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX, hospodárska budova,
p. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX, hospodárska budova,
q. so súpisným č. XX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, sklad,
r. so súpisným č. XXXX, postavená na pozemku parcela č. XXXXX/X, prezliekareň
sa vzťahuje § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.

Žalovaný považoval žiadosť SPF za dôvodnú a pri rozhodovaní prihliadol na charakter predmetných nehnuteľností; vychádzal z premisy, že pôsobnosť zákona č. 229/1991 Zb. by sa na ne vzťahovala v tom prípade, ak by išlo o obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti vrátane zastavaných pozemkov. Podľa Občianskeho zákonníka platného do 24.6.1991 sa obytná časť poľnohospodárskej usadlosti považovala za rodinný domček. Za obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, na ktoré sa má vzťahovať zákon č. 229/1991 Zb., sa nepovažujú len tie, ktoré sa nachádzajú v priamom susedstve poľnohospodárskych, resp. lesných pozemkov, ale aj tie, ktoré sa s ohľadom na historické okolnosti odnimali a pri tomto odnímaní sa k nim pristupovalo ako k ucelenej majetkovej podstate. Za poľnohospodársku usadlosť považoval súbor pôdy, stavieb na poľnohospodársku prvovýrobu (napr. maštale), stavieb na uskladnenie (senníky, sušiarne) a stavby na bývanie majiteľa (vlastníka), prípadne na bývanie pomocníkov (čefade). Keďže tieto nehnuteľnosti neužívajú pôvodní vlastníci, je potrebné vychádzať z toho, že takéto nehnuteľnosti tvorili jednu majetkovú podstatu, resp. funkčný celok s nehnuteľnosťami, s ktorými boli zapísané v jednej pozemkovoknižnej vložke, ako aj z toho, že boli odňaté niektorým z postupov predpokladaných zákonom č. 229/1991 Zb.

Poverenie podošospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave navrhlo Okresnému súdu v Leviciach, aby v pozemkovej knihe k.ú. P. vo vložke (zápisnici) č. 1, XXXX, XXX, XXXX, XXXX, XXX, XXXX, XXXX, XXX, XXXX na nehnuteľnosti zapísané na meno Schoeller a spol. vyznačil: „Konfiškované podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR pre účely pozemkovej reformy v celosti.“ Ak teda o majetku M. S. rozhodovalo Poverenie podošospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave, orgán kompetentný realizovať pozemkovú reformu, je nepochybné, že v čase odňatia sa majetok používal na poľnohospodárske a lesné účely a jeho vlastníkom sa stal Československý štát. Spôsob konfiškácie podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR je postupom predpokladaným aj zákonom č. 229/1991 Zb. Majetok M. S. bol pomerne rozsiahly: XXX kj XXX siah, z toho oráčina XXX kj XXX siah, lúky X kj XXXX siah, vinice XX kj XX siah, lesy: J. vrch XXXX.XX ha, Z. XXXX,XX ha, A. XXXX,XX ha, Z. XXXX,XX ha, L. XXX,XX ha, P. XX,XX ha, pasienky: P. X kj XXX siah, iná pôda: cesty, jarky, zastavaná plocha P. XX kj XXXX siah, obytné budovy: P. E. majer, P., Z. ulica XX, P. ulica 1, Y. ulica XX, E. sv. trojice 4; hospodárske budovy: majer M., hospodárske budovy, obytné budovy, K. mlyn P.; živý inventár, mŕtvý inventár, zásoby všetkého druhu. A. M. sa pôvodne skladal z prízemnej stavby (so X miestnosťami), dvoch bytov gazdov, stajní, deputátneho bytu č. 3, stajní C, D, E, maštale F, chladiarne na mlieko, maštale s močovou jamou, budovou č. X (byty pre X rodín), budovy č. X (byty pre X rodín), budovy č. X (byty pre X rodiny), budovy č. X (byty pre X rodín), budovy č. X (s XX bytmi), budovy č. X (byty pre X rodiny), budovy č. XX (byty pre X rodín), budovy č. XX (byty pre X rodín), hospodárskeho liehovaru, budovy č. XX (sypáreň a byt sezónnych robotníkov), budovy - školy, budovy č. XX (byty pre X rodín).

Z listu vlastníctva č. XXXX pre okres, obec a k.ú. P. vyplýva, že vlastníkom nehnuteľností (pozemkov parc. č. XXXXX/X, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX, XXXXX, XXXXX/X a č. XXXXX/X pod dotknutými stavbami) je Slovenská republika a spravuje ich SPF. Žalovaný poukázal na § 3b ods. 1 zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 446/2001 Z.z.), v zmysle ktorého do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu pozemky pod stavbami vo vlastníctve vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva vyššieho územného celku podľa § 3 a 3a a osobitného predpisu, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Ako je však zrejmé z listu vlastníctva č. XXXX, pozemky pod stavbami sú vlastníctvom Slovenskej republiky v správe SPF.

Ak teda pozemky a stavby tvorili v minulosti jednu majetkovú podstatu a ak niet pochybností o tom, že na pozemky zastavané stavbami sa vzťahuje právny režim zákona č. 229/1991 Zb., žalovaný má za to, že stavby špecifikované vo výroku jeho rozhodnutia bolo potrebné k 24.6.1991 považovať za obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej nehnuteľnosti.

Na základe vyhlášky Ministerstva financií č. 104/1966 Zb. o správe národného majetku (ďalej len vyhláška č. 104/1966 Zb.) národný majetok spravovala tá štátna organizácia, ktorá bola poverená úlohami, na plnenie ktorých majetok celkom alebo prevažne slúžil. Na správu národného majetku boli oprávnené iba štátne socialistické hospodárske a rozpočtové organizácie. Iné štátne socialistické organizácie než rozpočtové alebo hospodárske boli oprávnené na správu, len pokiaľ mohli vo svojom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa. Nehnuteľný národný majetok s príslušenstvom sa mohol bezodplatne odovzdať do trvalého užívania len iným socialistickým organizáciám než štátnym. Na odovzdanie národného majetku do trvalého užívania bol oprávnený mestský národný výbor, v obvode ktorého je odovzdávaný národný majetok. Ak sa mal odovzdať do trvalého užívania majetok, ktorý nebol v správe mestského národného výboru, v obvode ktorého bol, previedol sa skôr do jeho správy. Odovzdanie národného majetku do trvalého užívania sa uskutočňovalo hospodárskou zmluvou.

Pre tvrdenie o vlastníctve predmetných nehnuteľností samotným Školským hospodárstvom Levice tak žalobca nepredložil žiadne právne relevantné doklady. V archívnom dokumente č. 4741/1964 zo dňa 23.11.1964 označenom ako „Západoslovenské hydínárske závody, n.p. T. a S. P., dožiadanie o uvoľnení pôdy a budov pre výstavbu ZHZ P.“ sa uvádza, že ide o uvoľnenie pôdy vo výmere 4 ha z pôdneho fondu a o uvoľnenie budovy liehovaru a skladov z konfiškátu Schoeller a spol. P., ktoré objekty hospodárstva M. boli v roku XXXX pridelené do operatívnej správy Z. technickej školy v P. aj s budovami liehovaru a skladov tohto hospodárskeho objektu. Aj keď sa v tomto dokumente spomína Poľnohospodárska technická škola v P., je zjavné, že objekty hospodárstva M. boli pridelené len do operatívnej správy, nie do vlastníctva. V zmysle § 22 ods. 1 písm. e/ zákona č. 229/1991 Zb. dňom účinnosti tohto zákona zaniká k majetku uvedenému v § 1 ods. 1 právo trvalého užívania nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, a teda nehnuteľnosti uvedené vo výroku rozhodnutia boli aj k X.X.XXXX v správe SPF podľa § 1, § 17 a § 22 zákona č. 229/1991 Zb. a nemohli prejsť do vlastníctva žalobcu v zmysle zákona č. 446/2001 Z.z.

Predmetné nehnuteľnosti v tom čase užívala pri svojej podnikateľskej činnosti spoločnosť AGROBALKÁN, s.r.o., ktorej predmetom činnosti je okrem iného aj poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom ich spracovania alebo ďalšieho predaja ako aj poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve.

3. Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. 3119/2014-420 zo dňa 18.8.2014 zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. 312/2014-430 zo dňa 21.3.2014. Minister sa stotožnil so závermi osobitnej (rozkladovej) komisie, ktorá preskúmala rozkladom napadnuté rozhodnutie a dospela k záveru, že rozklad je nedôvodný. Prvostupňový správny orgán sa vysporiadal s námietkami súvisiacimi s prechodom nehnuteľností v správe zariadení praktického vyučovania a vec správne právne posúdil podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., pretože ide o stavby slúžiace poľnohospodárskej výrobe.

Osobitná rozkladová komisia poukázala na preambulu zákona č. 229/1991 Zb. a na zjednocujúce stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Rc 45/98 zo dňa 4.6.1998. Hoci sa toto zjednocujúce stanovisko týkalo rozsahu pôsobnosti zákona č. 229/1991 Zb. vo vzťahu k lesnému fondu, je možné ho aplikovať aj v predmetnej veci. Niet pochybností o tom, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice (hospodárske budovy a iné stavby) patriace k poľnohospodárskej usadlosti, je potrebné považovať za nehnuteľnosti, ktoré sú uvedené v § 1 ods. 1 písm. a/ až písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb. Nehnuteľnosti boli k 30.6.2002 vo vlastníctve štátu v správe Školského hospodárstva Levice. V zmysle zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 416/2001 Z.z.) a zákona č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 542/1990 Zb.) prešli pôsobnosti k Školskému hospodárstvu Levice ako k zariadeniu praktického vyučovania na vyššie územné celky a v zmysle zákona č. 446/2001 Z.z. do vlastníctva žalobcu a do správy Školského hospodárstva Levice.

Osobitná rozkladová komisia nesúhlasila s námietkou žalobcu, že prevzal nehnuteľný majetok ako majetkovú podstatu školského zariadenia - strediska praktického vyučovania, a preto nejde o poľnohospodárske budovy. Osobitná rozkladová komisia upriamila v tejto súvislosti pozornosť na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/309/2011 zo dňa 3.7.2013, v zmysle ktorého podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 446/2001 Z.z. prešli z majetku štátu na vyšší územný celok veci v správe právnických osôb, ale nie vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam. Preto sú nehnuteľnosti, ktoré boli skonfiškované nariadením č. 104/1945 Zb. v prospech Československého štátu, nehnuteľnosťami spĺňajúcimi podmienky podľa § 1 zákona č. 229/1991 Zb.

Ak pozemky a stavby tvorili v minulosti jednu majetkovú podstatu a ak niet pochybností, že na pozemky zastavané stavbami, o ktorých sa rozhoduje, sa vzťahuje právny režim zákona č. 229/1991 Zb., potom nehnuteľnosti bolo a je potrebné k 24.6.1991 považovať za obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje respektíve ktoré spĺňajú podmienky podľa § 1 zákona č. 229/1991 Zb. bez ohľadu na to, že tento právny predpis je platný od 24.6.1991, resp. bez ohľadu na to, že SPF bol zriadený v zmysle § 34 zákona č. 330/1991 Zb., ktorý je platný od 19.8.1991.

Osobitná rozkladová komisia na doplnenie citovala z listu spoločnosti AGROBALKÁN, s.r.o., zo dňa 5.5.2014, v ktorom uvádza, že vykonáva klasickú poľnohospodársku činnosť v okrese Levice a stále podniká v poľnohospodárskej prvovýrobe za účelom dosiahnutia zisku, pričom využíva pozemky a hospodárske objekty k tomu určené na základe nájmovej zmluvy uzatvorenej so SPF. Osobitná rozkladová komisia preto vyhodnotila námietku žalobcu, že nehnuteľnosti, ktoré slúžili praktickému výcviku žiakov, nie je možné považovať za výrobný prostriedok umožňujúci dosiahnuť sebastačnosť vo výrobe základných potravín, za právne irelevantnú. Dospela k záveru, že nezistila rozpor so všeobecne záväznými právnymi predpismi, že prvostupňový správny orgán vychádzal z dostatočne spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a nie je dôvod na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia, preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

II. Žaloba

4. Žalobca sa včas podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3119/2014-420 zo dňa 18.8.2014, jeho zrušenia spolu s prvostupňovým rozhodnutím č. 312/2014-430 zo dňa 21.3.2014 a vrátenia veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

5. Poukázal na to, že areál zaniknutého Školského hospodárstva Levice predstavuje bývalý poľnohospodársky majetok firmy Schoeler (majer M.), ktorý bol po II. svetovej vojne zoštatnený. A. M. sa pôvodne skladal z prízemnej stavby (so 6 miestnosťami), dvoch bytov gazdov, stajní, deputátneho bytu č. 3, stajní C, D, E, maštale F, chladiarne na mlieko, maštale s močovou jamou, budovou č. 4 (byty pre 5 rodín), budovy č. 5 (byty pre 5 rodín), budovy č. 6 (byty pre 2 rodiny), budovy č. 7 (byty pre 6 rodín), budovy č. 8 (s 12 bytmi), budovy č. 9 (byty pre 3 rodiny), budovy č. 10 (byty pre 9 rodín), budovy č. 11 (byty pre 6 rodín), hospodárskeho liehovaru, budovy č. 13 (sypáreň a byt sezónnych robotníkov), budovy - školy, budovy č. 16 (byty pre 7 rodín), ktoré boli zbúrané v roku 1955. Po zbúraní pôvodných stavieb boli postavené nové podľa projektu Ing. arch. T. (nové hospodárske budovy a 6 obytných domov postavených v rámci povojnovej obnovy) a užíval ho Školský majetok v Leviciach, ktorý bol umiestnený v objektoch bývalého veľkostatku statkára Schoellera. Majer M. bol čiastočne rozdelený medzi presídencov a čiastočne bol až do 16.9.1948 obhospodarovaný Správou majetku pre pozemkovú reformu. Dňa 16.9.1948 Správa majetku pre pozemkovú reformu odovzdala ňou spravovanú časť majetku spolu s budovami (vrátane správovskej budovy) Štátnej vyššej hospodárskej škole. Po roku 1945 sa rozšírila sieť poľnohospodárskych škôl, v roku 1947 bola v Košiciach zriadená Vyššia gazdinská škola a v roku 1948 bola preložená do Levíc. Zo zápisnice o prvej riadnej porade profesorského zboru Štátnej vyššej hospodárskej školy a Štátnej vyššej gazdinskej školy v Leviciach vyplýva, že treba urýchlene začať s budovaním hospodárstva v Géni. Na základe vládneho nariadenia č. 108/1952 Zb. patrili od 1.1.1953 poľnohospodárske školy na Slovensku do pôsobnosti Povereníctva pôdohospodárstva. Vyššie hospodárske školy boli premenované na poľnohospodárske technické školy. V zmysle smernice Ministerstva školstva č. 2035/60-I/2 sa poľnohospodárske technické školy zmenili na stredné školy s účinnosťou od 1.2.1961 a ich názov sa upravil na stredné poľnohospodárske technické školy. O odovzdaní majetku bývalého vlastníka Schoellera svedčí aj listina Krajského národného výboru zo dňa 27.8.1951, v ktorej sa hovorí o predložení výmeru o vlastníctve pôdy pre Štátnu vyššiu roľnícku školu

v Leviciach. Zo zápisnice zo dňa 24.2.1950 vyplýva, že predmetom je ponúknutie prídeltov prídeltcami uvedenými v zápisnici pre Vyššiu roľnícku školu v Leviciach a súčasne preberanie prídeltu školou.

6. Pôvodné budovy bývalého vlastníka Schoellera už neexistujú, všetky boli zbúrané a stratili svoj pôvodný charakter. Povereníctvo pôdohospodárstva - hlavná správa pôdohospodárskych škôl a školských majetkov ako hlavný investor a Pôdohospodárska technická škola J. V. Stalina v Leviciach ako priamy investor vybudovali nové hospodárske stavby na školskom majetku, ktoré slúžili na účely výchovy a výučby pôdohospodárskeho dorastu. V hlavnej správe pôdohospodárskych škôl a školských majetkov z 15.12.1955 o investičnej úlohe areálu pôdohospodárskej školy technickej J. V. Stalina v Leviciach je zaznamenaný priebeh novej výstavby školského majetku v Leviciach: školský majetok pôdohospodárskej školy technickej J. V. Stalina v Leviciach je umiestnený v objektoch bývalého veľkostatku statkára Schoellera, vyvlastneného po skončení II. svetovej vojny. Je to časť bývalého veľkostatku, ktorá značne utrpela frontom, takže pôvodné staré budovy boli zväčša pri prechode frontu demolované a zostávajúce budovy vôbec nevyhovovali účelu školského majetku. Nové hospodárske budovy boli postavené v rokoch 1950-1951 podľa projektu Ing. arch. K. T. a pozostávajú zo 6 obytných domov postavených v rámci povojnovej obnovy. Hlavnou úlohou investičnej výstavby bolo vybudovať školské majetky, ktoré budú plniť nielen pedagogické, ale aj politické poslanie. Je teda nepochybné, že školský majetok od r. 1948 slúžil škole a tvoril majetkovú podstatu školského zariadenia - školského majetku, ktorého hlavným poslaním bolo zabezpečovať praktický výcvik žiakov a plnilo účelové pedagogické poslanie.

7. Predmetné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, kde je vlastníkom v súčasnosti zapísaný žalobca, nespĺňajú podmienky § 1 zákona č. 229/1991 Zb., pretože slúžia účelovému určeniu školského hospodárstva v súlade s platnými ustanoveniami § 5 až § 7 vyhlášky č. 85/1995 Z.z. o školských hospodárstvach. V zmysle zákona č. 416/2001 Z.z. a č. 532/1990 Zb. prešli pôsobnosť k Školskému hospodárstvu Levice ako k zariadeniu praktického vyučovania na vyššie územné celky a v zmysle zákona č. 446/2001 Z.z. k 1.7.2002 do vlastníctva žalobcu a do správy Školského hospodárstva Levice podľa § 36 zákona č. 279/1993 Z.z. o školských zariadeniach v znení účinnom do 31.8.2008.

8. Školské hospodárstvo Levice prenajalo predmetné nehnuteľnosti spoločnosti AGRO GÉŇA, s.r.o., na základe zmluvy o nájme zo dňa 4.2.2003. V zmysle čl. II nájomnej zmluvy obchodná spoločnosť zabezpečovala plnenie výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti praktického vyučovania žiakov. Školské hospodárstvo Levice bolo zriadené predovšetkým na zabezpečenie praktického výcviku, prax a záujmovú odbornú činnosť žiakov a nie na výkon poľnohospodárskej činnosti. Predmetné nehnuteľnosti nemožno ku dňu nadobudnutia účinnosti zákonov č. 330/1991 Zb. a č. 229/1991 Zb. považovať za nehnuteľnosti podľa § 1 zákona č. 229/1991 Zb., pretože tvorili majetkovú podstatu školského zariadenia, ktoré v súlade so zákonom č. 78/1978 Zb. zabezpečovalo praktický výcvik žiakov a plnilo účelové pedagogické poslanie.

9. Podľa § 42 ods. 1 až ods. 3 zákona č. 78/1978 Zb. školským hospodárstvom sa rozumie školský majetok, školské lesy, školské rybárstvo a školské záhradníctvo. Školské hospodárstvo sa zriaďuje na stredných poľnohospodárskych technických školách, na stredných lesníckych technických školách a na stredných rybárskych technických školách. Školské hospodárstvo plní účelové pedagogické poslanie spočívajúce najmä v zabezpečení praktického výcviku žiakov, ich záujmovej odbornej činnosti, v rozvíjaní odbornej a pedagogickej práce učiteľov a v plnení výrobných a dodávkových úloh. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 7Co/251/2012-317 zo dňa 19.9.2013, v ktorom sa uvádza, že nehnuteľností, ktoré slúžili praktickému výcviku žiakov, nie je možné považovať za výrobný prostriedok umožňujúci dosiahnuť sebestačnosť vo výrobe základných potravín (§ 1 ods. 1 zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu), preto nemohli slúžiť poľnohospodárskej výrobe a netvorili poľnohospodársky pôdny fond.

10. Zriadením SPF odo dňa 19.8.1991 a ani účinnosťou zákona č. 229/1991 Zb. (24.6.1991) neprešla správa nehnuteľností vo vlastníctve štátu na SPF, ale ako školský majetok zostal v správe Školského hospodárstva Levice. Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 446/2001 Z.z. prešiel tento majetok do vlastníctva žalobcu, na ktorého prešla aj zriaďovacia funkcia školského hospodárstva.

11. Predmetné nehnuteľnosti boli ku dňu 31.3.2001 vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správne Školského hospodárstva Levice, Géňa, ktoré ich užívalo do dňa 30.6.2002 ako školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Nitre, ktorá dňom 1.7.2002 prešla na vyššie územné celky.

V spojení s § 3 zákona č. 446/2001 Z.z. prešli aj nehnuteľnosti v správe zariadení praktického vyučovania s odvolaním sa na ustanovenia § 36 až § 38 zákona č. 279/21993 Z.z. na vyššie územné celky.

12. Bývalá Správa katastra Levice na základe dodatočných listín o určení súpisného čísla v registri záznamov pod Z 8135 až 8152/2000 zapísala v dňoch 19.2.2001 a 20.2.2001 pod položkami Vz XXX/XX až XXX/XX na vtedajší LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice vlastníka Školské hospodárstvo Levice (skutočnosť však bola taká, že Školské hospodárstvo Levice užívalo majetok vo vlastníctve a malo ho v správe). Následne dňa 7.3.2002 a 8.3.2002 pod položkou Vz XXX/XX Správa katastra Levice zapísala na LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice vlastníka Slovenskú republiku - SPF, na základe listín o určení súpisného a orientačného čísla. Na základe protestu prokurátora (iniciovaného žalobcom) Správa katastra začala z vlastného podnetu konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte a Mesto Levice zrušilo neoprávnené vydané súpisné čísla v prospech Slovenskej republiky - SPF, čím došlo k zápisu pred delimitáciou k 30.6.2002 na Slovenskú republiku - Školské hospodárstvo Levice. Podľa § 3 zákona č. 446/2001 Z.z. sa stal vlastníkom nehnuteľností samosprávny kraj. Dňa 26.6.2014 mu Okresný úrad P., katastrálny odbor, oznámil, že ho na LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice zapísal na základe jeho žiadosti ako vlastníka.

13. V čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. nehnuteľnosti, o charaktere ktorých žalovaný rozhodoval, neexistovali, čo dokladoval listinnými dôkazmi, preto je bezpredmetné v súčasnosti rozhodovať o charaktere stavieb, ktoré boli zbúrané. Novovybudované stavby, v súčasnosti zapísané na LV č. XXXX, slúžili od ich výstavby školou len školskému zariadeniu na účely praktického výcviku žiakov, ktoré ich viedlo v účtovníctve a zároveň aj odpisovalo.

III. Vyjadrenie žalovaného

14. Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť. V podrobnostiach sa pridrižoval odôvodnenia svojho rozhodnutia ako aj prvostupňového rozhodnutia a zdôraznil, že s námietkami žalobcu sa vysporiadal najmä s poukazom na právne predpisy, ktoré v predchádzajúcom období upravovali problematiku bezplatného odovzdania časti národného majetku do trvalého užívania iným socialistickým organizáciám než štátnym, najmä družstevným a spoločenským, ako aj s poukazom na právne predpisy, ktoré v predchádzajúcom období upravovali problematiku prevodu vlastníctva národného majetku.

15. Ministerstvo vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu a vec správne právne posúdilo. Pre svoje rozhodnutie si zadovážilo dostatok skutkových podkladov.

16. Ministerstvo nepochybuje, že v školských zariadeniach sa uskutočňovala výchova a odborný výcvik študentov, no s poukazom na archívny dokument č. 4741/1964 z 23.11.1964 boli objekty hospodárstva Géňa pridelené len do operatívnej správy, nie do vlastníctva Školského hospodárstva Levice (Poľnohospodárskej technickej školy v Leviciach). Majetok spravovala tá štátna organizácia, ktorá bola poverená úlohami, na plnenie ktorých majetok celkom alebo prevažne slúžil. K prevodu vlastníctva národného majetku mohlo dôjsť len v prípadoch určených v § 15 a § 16 vyhlášky č. 104/1966 Zb. K platnému prevodu vlastníctva na Školské hospodárstvo Levice nikdy nedošlo, stále išlo len o správu národného majetku, pričom v zmysle § 22 ods. 1 písm. e/ zákona č. 229/1991 Zb. dňom účinnosti tohto zákona zaniklo k poľnohospodárskemu majetku vo vlastníctve štátu právo trvalého užívania, pričom medzi doterajším užívateľom (Školské hospodárstvo Levice) a vlastníkom (Slovenská republika) vznikol nájomný vzťah, ak nedošlo k inej dohode. Slovenská republika ako právnická osoba vlastní majetok a nakladá s ním prostredníctvom správcov majetku štátu. Správca je oprávnený a povinný majetok štátu užívať na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, nakladať s ním podľa tohto zákona, udržiavať ho v riadnom stave, využívať všetky právne prostriedky na jeho ochranu a dbať, aby nedošlo k jeho poškodeniu, strate, zneužitiu alebo zmenšeniu.

17. Žalobca ani ďalší účastníci sa k vyjadreniu žalovaného písomne nevyjadrili.

IV. Vyjadrenie ďalšieho účastníka: SPF

18. SPF v písomnom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť. Prvostupňové aj druhostupňové rozhodnutie považuje za zákonné a správne, vydané v súlade s platnou právnou úpravou a právnu argumentáciu žalobcu obsiahnutú v žalobe odmieta. Zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v žiadosti o vydanie rozhodnutia o pôsobnosti zákona č. 229/1991 Zb. na predmetné nehnuteľnosti.

19. Žalobca ani žalovaný a ďalší účastník spoločnosť AGROBALKÁN, s.r.o., sa k vyjadreniu ďalšieho účastníka SPF písomne nevyjadrili.

V. Vyjadrenie ďalšieho účastníka: AGROBALKÁN, s.r.o.

20. Spoločnosť AGROBALKÁN, s.r.o., v písomnom vyjadrení uviedla, že dňa 12.11.2007 uzatvorila nájomnú zmluvu so SPF na prenájom nehnuteľností vedených na LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. P., ktoré boli v tom čase vo vlastníctve Slovenskej republiky a v správe SPF. Podpisu nájomnej zmluvy predchádzalo ukončenie nájomnej zmluvy so spoločnosťou AGRO GÉŇA, spol. s r.o., ku dňu 30.10.2007 z dôvodu neplatenia nájomného voči SPF. Žalobca kategoricky odmietol nájomný vzťah predĺžiť kvôli vysokej pohľadávke voči spoločnosti AGRO GÉŇA, spol. s r.o.; žalobca uznesením č. 47/2007 vyradil Školské hospodárstvo Levice - Géňa zo siete školských zariadení.

21. Školské hospodárstvo a jeho bývalý riaditeľ p. Csanda prenajali hnuťelný majetok spoločnosti AGRO GÉŇA, spol. s r.o., a nehnuteľný majetok (stavby a pozemky) táto spoločnosť užívala na základe nájomnej zmluvy so SPF.

22. Spoločnosť AGROBALKÁN, s.r.o., len vstúpila do pozície nájomcu voči SPF a doteraz vykonáva intenzívnu poľnohospodársku výrobu za účelom zisku. Zabezpečovanie praktickej výučby žiakov bolo len druhotnou podmienkou zmluvného dojednania. Školské hospodárstvo odmietlo ich ponuku na bezplatné pokračovanie praktickej výučby žiakov.

23. Žalobca ani žalovaný a ďalší účastník SPF sa k vyjadreniu ďalšieho účastníka AGROBALKÁN, s.r.o., písomne nevyjadrili.

VI. Pojednávania

24. Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení zákona č. 88/2017 Z.z. (ďalej len SSP) v spojení s § 9 ods. 1 SSP a § 246 ods. 1, § 246a ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.6.2016 rozhodol vo veci na pojednávaní rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil dňa 20.6.2018 v prítomnosti poverených zástupcov žalobcu, žalovaného a SPF a v neprítomnosti ďalšieho účastníka AGROBALKÁN, s.r.o. Uvedená obchodná spoločnosť bola na pojednávanie riadne a včas predvolaná, svojou neúčast' na pojednávaní ospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania.

VI. Relevantné právne predpisy

25. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciiach § 6 ods. 1 SSP súd preskúma aj administratívne konanie, ktorým sa v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ SSP rozumie postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu administratívneho konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti.

26. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. zákon sa vzťahuje na pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond (ďalej len pôda) (písm. a/), obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov (písm. b/), obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov (písm. c/), iný poľnohospodársky majetok uvedený v § 20 (písm. d/).

27. Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. pri pochybnostiach o tom, či ide o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, rozhodujú príslušné ústredné orgány štátnej správy republiky.

28. Podľa § 42 zákona č. 78/1978 Zb. školským hospodárstvom sa rozumie školský majetok, školské lesy, školské rybárstvo a školské záhradníctvo (ods. 1). Školské hospodárstvo sa zriaďuje na stredných poľnohospodárskych technických školách, na stredných lesníckych technických školách a na stredných rybárskych technických školách (ods. 2). Školské hospodárstvo plní účelové pedagogické poslanie spočívajúce najmä v zabezpečení praktického výcviku žiakov, ich záujmovej odbornej činnosti, v rozvíjaní odbornej a pedagogickej práce učiteľov a v plnení výrobných a dodávkových úloh (ods. 3).

29. Podľa § 37 zákona č. 279/1993 Z.z. školské hospodárstvo sa zriaďuje pri stredných poľnohospodárskych školách, pri stredných lesníckych školách, pri stredných záhradníckych školách, pri stredných vinohradnícko-ovocinárskych školách, pri stredných rybárskych školách a pri stredných odborných učilištiach obdobného zamerania (ods. 1). Školské hospodárstvo je školský majetok, školské lesy, školské záhradníctvo a školské rybárstvo (ods. 2).

30. Podľa § 118 ods. 1, ods. 4, ods. 6 zákona č. 245/2008 Z.z. školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe sú školské zariadenia, ktoré zabezpečujú praktické vyučovanie žiakov strednej odbornej školy (ods. 1). Školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe uskutočňujú vzdelávanie podľa štátnych vzdelávacích programov podľa § 6 ods. 4 príslušnej skupiny odborov vzdelávania, pritom spolupracujú so strednou odbornou školou, ktorá pre žiakov zabezpečuje teoretické vzdelávanie (ods. 4). Školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe poskytuje praktické vyučovanie podľa § 43 stredným odborným školám podľa zmluvy (ods. 6).

31. Podľa § 161da zákona č. 245/2008 Z.z. školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe zriadené podľa predpisov účinných do 31.3.2015 zostáva zachované a vykonáva svoju činnosť za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31.3.2015 až do svojho vyradenia zo siete škôl a školských zariadení a zrušenia.

32. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 446/2001 Z.z. do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu veci v správe zriaďovateľov stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe bez právnej subjektivity v užívaní týchto stredísk, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu na vyšší územný celok.

33. Podľa § 3b ods. 1 zákona č. 446/2001 Z.z. do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu pozemky pod stavbami vo vlastníctve vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva vyššieho územného celku podľa § 3 a § 3a a osobitného predpisu, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou.

34. Podľa § 3 písm. g/ bod 1 zákona č. 416/2001 Z.z. na samosprávne kraje prechádzajú pôsobnosti na úseku školstva: zriaďovanie a zrušovanie škôl a školských zariadení (stredné školy, učilištia, strediská praktického vyučovania, záujmovo-vzdelávacie zariadenia okrem jazykových škôl pri základných školách, základné umelecké školy, domovy mládeže, zariadenia školského stravovania, zariadenia praktického vyučovania, strediská služieb škole, školy v prírode).

35. Podľa § 4a ods. 1 písm. c/ zákona č. 542/1990 Zb. samosprávny kraj pri prenesenom výkone štátnej správy zriaďuje a zrušuje podľa siete škôl a školských zariadení a zoznamu stredísk (pracovísk) praktického vyučovania strediská praktického vyučovania.

VII. Posúdenie vecí správnym súdom

36. Predmetom preskúmania správnym súdom je rozhodnutie ministra žalovaného č. 3119/2014-420 zo dňa 18.8.2014, ktorým potvrdil rozhodnutie žalovaného č. 312/2014-430 zo dňa 21.3.2014 o tom, že na nehnuteľnosti, budovy špecifikované vo výroku prvostupňového rozhodnutia, sa vzťahuje § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Medzi účastníkmi je sporné, či predmetné nehnuteľnosti slúžili na praktické vzdelávanie žiakov a v dôsledku toho, či ide o majetok žalobcu ako zriaďovateľa stredísk praktického vyučovania, alebo nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje reštitučný zákon č. 229/1991 Zb.

37. Pred zodpovedaním uvedenej otázky je nevyhnutné primárne vyriešiť charakter nehnuteľností: budov, o ktoré ide v predmetnej veci, teda či slúžili na pedagogické účely alebo len ako poľnohospodárske budovy.

38. Medzi účastníkmi je nesporné, že majer Géňa v Leviciach pôvodne vlastnil veľkostatkár Gustáv S., ktorému bol majetok skonfiškovaný podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. v prospech Československého štátu. Časť majera bola následne prerozdelená presídlencom (ktorí sa vzdali prídeltu a dňa 24.2.1950 ho odovzdali Vyššej roľníckej škole v Leviciach - zápisnica zo dňa 24.2.1950) a na zvyšnej časti hospodárila Správa majetku pre pozemkovú reformu až do 16.9.1948 (Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, Sekcia B, č. XX.XXXX, XXX/XX, vybavenie sťažnosti A. A.). Uvedeným dňom dostala od Správy majetku pre pozemkovú reformu túto časť majetku vrátane budov do užívania Štátna vyššia hospodárska škola.

39. Štátna vyššia hospodárska škola v Košiciach bola umiestnená vo svojich objektoch od roku 1919; do roku 1938 bola škola jediná svojho druhu na Slovensku a počas okupácie Košíc bola postupne evakuovaná do S., Z. a A.; po oslobodení Košíc v roku 1945 sa tam vrátila do svojich objektov. V roku 1947 bola k Štátnej vyššej hospodárskej škole pričlenená Štátna vyššia gazdinská škola. Neskôr sa musela škola vysťahovať, pričom Štátna vyššia gazdinská škola bola už v roku 1948 preložená do Levíc a umiestnená v budove učiteľskej akadémie. Vyššia hospodárska škola začala školský rok 1948/1949 ešte v Košiciach; koncom septembra však bola aj táto škola premiestnená do Levíc. Po preložení Štátnej vyššej gazdinskej školy do Levíc v roku 1948 a za účelom riadneho fungovania Štátnej vyššej hospodárskej školy a Štátnej vyššej gazdinskej školy vznikol zámer urýchlene vybudovať hospodárstvo v Géni (zápisnica z prvej riadnej porady profesorského zboru oboch škôl zo dňa 27.10.1948).

40. Pôvodné hospodárske budovy majera Géňa však boli po II. svetovej vojne zdevastované a nemohli slúžiť svojmu pôvodnému účelu, preto boli zbúrané a v rokoch 1950-1951 boli na ich mieste postavené nové budovy podľa projektu Ing. arch. Cajvasa (nové hospodárske budovy a 6 obytných domov postavených v rámci povojnovej obnovy), vlastníkom budovy bol štát a užíval ich Školský majetok v Leviciach. Z investičnej úlohy areálu pôdohospodárskej školy technickej J.V. Stalina v Leviciach, časť I. Školský komplex č. SV 01-0-01 zo dňa 15.12.1955 a časť II. Školský majetok, č. SV 01/2-0-01 zo dňa 15.12.1955 vyplýva, že školský majetok uvedenej školy sa nachádza v objektoch bývalého veľkostatku statkára Schoellera; všetky objekty bývalého veľkostatku boli veľmi zchátrané a takmer nepoužiteľné. V prvých povojnových rokoch bol vypracovaný zastavovací plán nového dvora vtedajšej roľníckej odbornej školy a boli realizované nasledovné objekty: maštal pre hovädzí dobytok, kôlne, hnojisko, matočník, kanalizácia, vodovod, elektrifikácia, 12 bytových jednotiek, správcovská budova a ubikácia sezónnych robotníkov. Na zabezpečenie úloh mali byť školské majetky postupne vybavené stavebne, mechanizačne aj prevádzkovo spolu so stajňovými a skladovacími priestormi; malo ísť o vytvorenie veľkých a dobre vybavených školských celkov. Pôdohospodárska technická škola v Leviciach mala vychovávať stredné technické kádre odboru pestovateľského a chovateľského, školský majetok mal byť preto dobre vybudovaný a mal byť organizačne aj technicky príkladom pre širokú poľnohospodársku verejnosť (dostavba areálu školského majetku sa plánovala na obdobie rokov 1958-1960). Pri projektovaní a výstavbe sa vychádzalo z učebnej osnovy pôdohospodárskej technickej školy, ktorú tvorili aj praktické cvičenia z odboru rastlinnej a živočíšnej výroby.

41. Okresný národný výbor v Leviciach potvrdil, že Pôdohospodárska technická škola je vlastníkom pozemkov a liehovarov postavených na PK parcelách XXXX/X a XXXX/X (potvrdenie č. Pôd/XXX-XX.X.XXXX zo dňa XX.XX.XXXX).

42. Krajský úrad v Nitre zriadil Školské hospodárstvo Levice zriaďovacou listinou č. 96/01365 zo dňa 14.10.1996 ako štátnu príspevkovú organizáciu s právnou subjektivitou a predmetom jeho činnosti bolo praktické vyučovanie žiakov, zabezpečovanie praktického výcviku, praxe a záujmovej odbornej činnosti žiakov, rozvoj odbornej a pedagogickej práce učiteľov, spolupráca s vedeckými, výskumnými a odbornými inštitúciami pri zavádzaní a šírení nových prvkov vedy a techniky do praxe, nad rámec hlavnej činnosti aj podnikateľská činnosť v poľnohospodárskej výrobe a v službách s ňou súvisiacimi. Školské hospodárstvo Levice bolo zrušené ku dňu 30.9.2007 bez právneho nástupcu (uznesenie č. 213/2007 zo dňa 10.9.2007 zo zasadnutia zastupiteľstva žalobcu). Podľa § 21 ods. 13 zákona č.

523/2004 Z.z. prešli práva a povinnosti zrušenej organizácie na žalobcu ako jej zriaďovateľa. Kontinuita v zabezpečovaní pedagogického účelu vyplývala aj z právnych predpisov: § 42 zákona č. 78/1978 Zb., § 37 zákona č. 279/1993 Z.z., § 118 zákona č. 245/2008 Z.z.

43. Školské hospodárstvo Levice odovzdalo žalobcovi ako preberajúcemu nehnuteľnosti (budovy zapísané na pôvodnom LV č. XXXX. pre okres, obec a k.ú. Levice so súpisnými číslami XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX; budovy boli neskôr zapísané na LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice so súpisnými číslami XX, XX, XX, XX, XX, XX, XX, XX, XXXX, XX, XX, XX, XX, XX, XX a XX) predstavujúce majetok štátu, ktorý bol ku dňu 1.7.2002 v správe Školského hospodárstva Levice, na základe delimitačného protokolu zo dňa 17.6.2003 a protokolu o odovzdaní nehnuteľného majetku zo dňa 1.8.2002 uzatvorené v súvislosti so zákonom č. 416/2001 Z.z., č. 446/2001 Z.z. (§ 3 ods. 1 písm. a/) a č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

44. Bývala Správa katastra Levice na základe dodatočných listín o určení súpisného čísla v registri záznamov pod Z XXXX až XXXX/XXXX zapísala v dňoch 19.2.2001 a 20.2.2001 pod položkami Vz XXX/XX až XXX/XX na pôvodný LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice vlastníka Školské hospodárstvo Levice. Následne dňa 7.3.2002 a 8.3.2002 pod položkou Vz 401/02 Správa katastra Levice zapísala na LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice vlastníka Slovenskú republiku - SPF, na základe listín o určení súpisného a orientačného čísla. Na základe protestu prokurátora (iniciovaného žalobcom) Správa katastra začala z vlastného podnetu konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte a Mesto Levice zrušilo neoprávnene vydané súpisné čísla v prospech Slovenskej republiky - SPF, čím došlo k zápisu pred delimitáciou k 30.6.2002 na Slovenskú republiku - Školské hospodárstvo Levice (rozhodnutie Správy katastra Levice č. X 381/2009-62 zo dňa 18.9.2009). Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 446/2001 Z.z. sa stal vlastníkom nehnuteľností vyšší územný celok. Dňa 26.6.2014 mu Okresný úrad Levice, katastrálny odbor, oznámil, že ho na LV č. XXXX pre okres, obec a k.ú. Levice zapísal na základe jeho žiadosti ako vlastníka.

45. Rovnako je potrebné si uvedomiť, že pôvodné budovy majeru Géňa boli po II. svetovej vojne zdevastované a bolo nevyhnutné ich zbúrať a postaviť nové, čo sa v prvej fáze uskutočnilo v rokoch 1950-1951 a v druhej fáze v rokoch 1958-1960. V každom prípade však budovy situované v areáli majeru Géňa už pred prvou prestavbou v rokoch 1950-1951 slúžili na pedagogické účely štátnym vyšším školám a iné využitie sa nezmenilo ani po stavbe nových budov v spomínanom areáli až do 30.9.2007, kedy bolo zrušené Školské hospodárstvo Levice.

46. Z uvedených listín a zistení je jednoznačné, že budovy v areáli objektu majeru Géňa boli od roku 1948, kedy boli pridelené do správy Štátnej vyššej hospodárskej školy a Štátnej vyššej gazdinskej školy, až do zrušenia Školského hospodárstva Levice dňa 30.9.2007 určené školskému zariadeniu a slúžili na pedagogické účely, vzdelávanie účely a praktický výcvik žiakov. Je nepochybné, že po konfiškácii majeru M. veľkostatkárovi Schoellerovi podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. sa stal jeho vlastníkom Československý štát, ktorý správu odovzdal Správe majetku pre pozemkovú reformu a tá neskôr už spomínaným štátnym vyšším školám.

47. Nástupníckym štátom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa stala Slovenská republika (čl. 1 ods. 2 ústavného zákona č. 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky), na ktorú prešlo aj vlastníctvo k nehnuteľnostiam umiestneným v areáli majeru Géňa podľa čl. 3 ods. 1 písm. a/ ústavného zákona č. 541/1992 Zb. o delení majetku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky medzi Českú republiku a Slovenskú republiku a jeho prechode na Českú republiku a Slovenskú republiku.

48. Zo Slovenskej republiky prešlo vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam na žalobcu podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 446/2001 Z.z., pretože žalobca sa stal zriaďovateľom Školského hospodárstva Levice na základe § 4a ods. 1 písm. c/ zákona č. 542/1990 Zb. s účinnosťou od 1.7.2002. Tento záver nemôže zmeniť ani zmluva o nájme č. P4-5402-07 zo dňa 12.11.2007 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 18.2.2008 a Dodatku č. 2 zo dňa 8.6.2009 uzatvorená medzi prenajímateľom nehnuteľností (budov) Slovenským pozemkovým fondom a nájomcom spoločnosťou AGROBALKÁN, s.r.o. Správny súd teda dospel k záveru, že budovy, o ktoré ide v predmetnej veci, nie sú hospodárskymi budovami, ale slúžili pedagogickému a vzdelávaciemu účelu, preto sa na ne nemôže vzťahovať § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Opačné rozhodnutie správneho orgánu podľa názoru správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

49. Správny súd okrem toho prizvukuje, že v rozhodnutiach orgánov verejnej správy oboch stupňov sa uvádza, že na označené budovy sa vzťahuje § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Citované ustanovenie má však štyri písmená, ktoré upravujú odlišný druh nehnuteľností: pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond (písm. a/), obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov (písm. b/), obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov (písm. c/), iný poľnohospodársky majetok uvedený v § 20 (písm. d/). Ak by správny súd dedukoval, že by predmetné budovy mali byť subsumované pod § 1 ods. 1 písm. b/ zákona č. 229/1991 Zb., potom sa vzhľadom na uvedený záver o budovách slúžiacich pedagogickému a vzdelávaciemu účelu na ne nemôže vzťahovať § 1 ods. 1 písm. b/. Rovnako nemôže ísť o iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, pretože pôvodná poľnohospodárska usadlosť, majer Géňa, bola po druhej svetovej vojne zdevastovaná, zbúraná a na jej mieste boli postavené v rokoch 1950-1951 a 1958-1960 nové budovy, ktoré tiež slúžili na pedagogické účely a vzdelávanie žiakov. Rozhodnutie žalovaného je preto zmätočné, keď konkrétne neoznačuje ustanovenie § 1 ods. 1 písm. a/ až písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb., ktoré sa malo podľa jeho názoru na predmetné budovy vzťahovať.

50. Podľa názoru správneho súdu nemožno bez ďalšieho postupovať podľa zjednocujúceho stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Rc 45/98 zo dňa 4.6.1998 a považovať všetok majetok (v tomto prípade stavby postavené na pozemkoch) za vydaný, pretože SPF v žiadosti zo dňa 16.11.2012 špecifikoval konkrétne nehnuteľnosti - budovy so súpisným číslom a označením pozemku, na ktorom sú postavené, preto aj v rozhodnutí bola nevyhnutná špecifikácia konkrétneho ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., ktorý sa má na ne vzťahovať. Okrem toho, zákon č. 446/2001 Z.z. nadobudol účinnosť 1.1.2002 a zjednocujúce stanovisko bolo publikované v roku 1998.

51. Okrem už uvedenej vady spočívajúcej v nesprávnom ustálení charakteru budov je potrebné upriamiť pozornosť na ďalšie pochybenie žalovaného pri právnom posúdení veci. Zákon č. 446/2001 Z.z. v § 3b ods. 1 upravuje prechod vlastníctva k pozemkom, na ktorých sú postavené stavby vo vlastníctve vyššieho územného celku. Určujúcim je vlastníctvo vyššieho územného celku k stavbe podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 446/2001 Z.z. (čo v predmetnej veci bolo splnené a vlastníkom budov je žalobca), od ktorého sa následne odvíja aj jeho vlastníctvo k pozemku pod touto stavbou vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Možno teda ustáliť, že vlastníctvo k pozemkom sa určuje od stavby k pozemku a nie opačne od pozemku k stavbe. Práve opačný postup zvolil žalovaný, keď podľa vlastníctva pozemku v prospech Slovenskej republiky v správe SPF odvodil aj vlastnícke právo k stavbám na nich postavených, o ktoré ide v predmetnej právnej veci, v prospech Slovenskej republiky v správe SPF. Tento postup je však v rozpore s § 3b ods. 1 zákona č. 446/2001 Z.z. a žalovaný zákonným spôsobom nevysvetlil odklon od tohto ustanovenia. Úmyslom zákonodarcu pri prijatí § 3b ods. 1 citovaného zákona bolo majetkovoprávne usporiadať do vlastníctva vyššieho územného celku pozemky, ktoré sú vo vlastníctve štátu a sú zastavané stavbami vo vlastníctve vyšších územných celkov. Stavby prešli v rámci reformy verejnej správy z majetku štátu zo správy taxatívne uvedených správcov do vlastníctva vyšších územných celkov podľa zákona o majetku vyšších územných celkov a podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 416/2001 Z. z. Predmetom usporiadania podľa tohto ustanovenia sú zastavané pozemky, ktoré spolu so stavbami do vlastníctva vyšších územných celkov neprešli, pretože boli v správe iného štátneho subjektu ako stavba, a preto nespĺňali zákonné podmienky na prechod do vlastníctva vyšších územných celkov. Zastavané pozemky podľa § 3b návrhu zákona prejdú do vlastníctva vyššieho územného celku vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Spolu so zastavanými pozemkami prejdú do vlastníctva vyššieho územného celku aj prípadné súvisiace majetkové práva a záväzky (dôvodová správa k zákonu č. 258/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, verejne dostupná na www.nrsr.sk). Podľa názoru správneho súdu zákon č. 446/2001 Z.z. možno považovať za špeciálny zákon vo vzťahu k zákonu č. 229/1991 Zb. a nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam slúžiacim na pedagogické účely, resp. právny režim k nim, treba odvíjať najskôr od zákona č. 446/2001 Z.z. a až keď tento zákon osobitne neupravuje danú problematiku vo vzťahu k nehnuteľnostiam, možno postupovať podľa zákona č. 229/1991 Zb. Žalovaný takto nepostupoval a primárne vychádzal zo zákona č. 229/1991 Zb., ktorý síce upravuje jeho kompetenciu, no nemožno ho vykladať izolovane od ostatných právnych noriem.

52. Na margo veci je potrebné uviesť, že osobitná (rozkladová) komisia má len poradnú funkciu a nie je kompetentná o rozklade rozhodnúť, môže predkladať len stanoviská k rozkladu, ktoré minister môže ale aj nemusí akceptovať. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ďalší formálny nedostatok žalobou napadnutého rozhodnutia, keď v odôvodňovaní druhostupňového rozhodnutia sa uvádza výlučne právny názor osobitnej (rozkladovej) komisie, ktorá však má len poradnú funkciu, no názor ministra ako kompetentného a funkčne príslušného orgánu podľa § 61 ods. 2 SP prakticky absentuje. Tento nedostatok spôsobuje nezrozumiteľnosť a zmätočnosť rozhodnutia v tom smere, či svoj právny názor prezentuje minister ako jediný kompetentný orgán rozhodujúci o rozklade alebo osobitná (rozkladová) komisia, ktorá túto kompetenciu nemá.

53. Sumarizujúc správny súd uvádza, že žalobou napadnuté rozhodnutie ministra ako aj prvostupňové rozhodnutie ministerstva vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo spôsobuje ich nezákonnosť a je dôvodom na ich zrušenie podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a vrátenie veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 191 ods. 3 písm. a/ SSP.

54. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu (§ 191 ods. 6 SSP). Žalovaný v ďalšom konaní bude na zistený skutkový stav aj s ohľadom na charakter stavieb ustanovenia zákona č. 446/2001 Z.z., č. 416/2001 Z.z., č. 542/1990 Zb. a opätovne rozhodne o žiadosti SPF zo dňa 16.11.2012 v intenciách právneho názoru vysloveného správnym súdom v tomto rozsudku.

55. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 167 SSP a úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP). O náhrade trov konania ďalších účastníkov správny súd rozhodol podľa § 169 SSP a právo na náhradu trov konania im nepriznal, pretože od nich nežiadal splnenie takej povinnosti, ktorá by im spôsobila vznik trov konania.

56. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jeden mesiac od jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).